

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 119.

Sjette Sessions anden Samling.

43de Møde.

Tirsdagen d. 27de Februar.

(Fortf.)

Møller (fortsat): Det var derfor ikke forunderligt, at den grundlovgivende Forsamling, da den med denne Erfaring for sig traadte sammen i October 1848, da en Monarch med kongelig Hoimodighed havde nedlagt en saa stor Deel af den Magt, han havde arvet fra sine Forgængere, i Folkets Haand og da han stod omgivet af Ministre, der havde Folkets Tillid, at da, siger jeg, den grundlovgivende Forsamling ikke havde store Betænkkeligheder ved at gaae ind paa det Forslag, at Regjeringen fremdeles som hidtil kunde afsætte Embedsmændene. Den souveraine Konge havde, uagtet han ikke bar Scepteret forgyves, ikke misbrugt sin uindskrænkede Magt til at fortrædige Embedsstanden, og man sølte sig derfor forvisset om, at de ansvarlige Ministre heller ikke vilde misbruge den Magt, som blev dem betroet. Imidlertid lod der allerede dengang advarende Røster, og jeg skal i Særdeleshed henlede Opmærksomheden paa 2 af de Mænd, der talede meget imod den Magt, der her var forbeholdt de ansvarlige Ministre til at kunne afskedige Embedsmænd. Det er nemlig Drsted, som dengang var den tredie Deputerede her for Hovedstaden, og det første kongevalgte Medlem, Andræ. Jeg maa maaføe, med vor høitærede Formands Tilladelse, oplæse enkelte Udttringer af Drsted netop om denne Sag, der findes deels i hans Prøvelse af Grundloven og Valgloven, og deels i den grundlovgivende Forsamlings Tidende. Han siger f. Ex.: „Det er uidentivl ikke stort Andet end en Skingrund, naar det paastaaes, at en ansvarlig Minister

behøver en saa uindskrænket Raadighed over alle de ham underordnede Embedsmænd, at han, saasnart han ikke længer har fuld Tillid til deres Dygtighed, Virksomhed eller gode Villie, maa uden videre kunne stille sig ved dem“; han siger endvidere: „Vel kunne de afværlende Ministre da faae villigere Redskaber for deres personlige Hensigter og Tilbøielighed, men Embedsmændene ville finde sig saa meget mindre knyttede til Staten og Kongen, og hvor det gjælder om en i Sandhed tro Tjeneste, vil den sjældnere være at finde“; og paa et tredie Sted, med Hensyn til Ministerens mulige Indflydelse paa de tilkommende Valg: „Det vil især vise sig ved Valgene, men just dette vil føre til en Forsalfkning af den Villie, hvorfra Folkerepresentationen skal gaae ud. Ogsaa vil det snart undergrave Folkets Tillid til Embedsstanden, og det vil saaledes let blive Følgen, at kun saa Embedsmænd ville faae Plads i Folkerepresentationen, hvorved denne vil tabe nogle af sine bedste Kræfter“. I den grundlovgivende Forsamling yttre han, at han ikke kunde forstaae, hvorledes en Mængde af Embeder saaledes kunde undergives denne Vilkaarlighed, navnlig siger han: „der er en Mængde Embeder, som, indtil anden Foranstaltning kan træffes, maa besættes af Kongen, saasom Embeder ved Kirken og Skolen, som egentlig ikke kunne kaldes Stats-Embeder“. Han kunde ikke forstaae, hvorledes det var muligt, at det store Antal, der er ansat i Kirken, ved Universitetet og andre lærde Anstalter, kunde saaledes være afsættelig. Det var, ligesom om hans gode Genius vilde virke til, at den Paragraph ikke skulde optages i Grundloven, som han siden paa Grund af Forholdene fristedes til at misbruge og derved kom til at sætte en Plet paa sit hæderlige Skjold. Han viste ikke, da det kom til